

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

факультет математики та інформатики
кафедра прикладної математики та інформаційних технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

**Декан факультету математики
та інформатики**

_____ (Мартинюк О.В.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

“ _____ ” _____ 2023 р.

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

Інтелектуальна власність в ІТ- галузі

вибіркова

Освітньо-професійні програми:

1. «Технології програмування та комп'ютерне моделювання»

Спеціальності:

1. ІІЗ «Прикладна математика»,

Галузі знань:

1. ІІ «Математика та статистика»,

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Факультет математики та інформатики

Мова навчання українська

Розробник:

Шепетюк Б.Д., доцент кафедри прикладної математики та інформаційних технологій, кандидат технічних наук

Профайл викладача <http://pm.fmi.org.ua/employees/23593>

Контактний тел. **0505415580**

Е-mail: b.shepetyuk@chnu.edu.ua

Електронний ресурс

https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1zsT4iB4upnA19i6bsWz6aEVDUEVS_wQY

Консультації Онлайн-консультації: понеділок з 13.00 до 14.20

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Дисципліна «Інтелектуальна власність в ІТ-галузі» передбачає формування знань та практичних навичок про сучасний стан та еволюційний розвиток інтелектуальної власності в світі, суть інтелектуальної власності в галузі інформаційних технологій.

2. Мета навчальної дисципліни: підготувати майбутніх спеціалістів до ефективного використання сучасних інформаційних технологій в процесі розв'язування фахових завдань, забезпечити студентів необхідними теоретичними знаннями і практичними навиками з основ теорії інтелектуальної власності і набуття навичок практичного їх застосування та навички роботи.

3. Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на знаннях отриманих в результаті вивчення соціально-гуманітарних дисциплін.

4. Результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: теоретичні основи інтелектуальної власності;
правила міжнародно-правовою охорони інтелектуальної власності;
основні поняття та розвиток авторського та суміжного права;
основні методи патентування винаходу в Україні та іноземних країнах;

вміти: застосовувати методи правової охорони засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту;

товарів і послуг, керуватися законодавством в галузі захисту прав на комп'ютерні програми;

обгрунтовувати авторські права на комп'ютерні програми та способами розпорядження правами інтелектуальної власності;

надавати практичні рекомендації щодо правомірного придбання комп'ютерних програм та візуальних ознак контрафактності примірників комп'ютерних програм «широкого вжитку» провідних комп'ютерних компаній світу.

Проходження навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

– загальних:

ЗК2 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вміння застосовувати знання у практичній діяльності;

ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

– фахові, – передбачених навчальним закладом:

ФК6 – Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи;

ФК9– Здатність розв'язувати задачі в конфліктних ситуаціях, будувати моделі вибору та прийняття рішень в конфліктно-керованих процесах;

- програмні результати навчання:

ПРН1– Логічно, послідовно й точно формулювати свої думки та подавати інформацію у професійному спілкуванні, розробляти документи та презентації, що поєднують інформацію у вигляді графіки, тексту, звуку, відео;

5. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форм навч
Кількість кредитів – 3	<u>11 Математика та статистика</u> (шифр і назва)	<u>Вибіркова навчальна дисципліна</u>	
	Напрямок підготовки 1. <i>11 «Математика та статистика»</i> , (шифр і назва)		
Змістових модулів – 2	Спеціальність професійне спрямування): <u><i>113 «Прикладна математика»</i></u> ,	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		2 - й	
Загальна кількість годин - 60		Семестр	
		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5год; самостійної роботи студента – 9,1 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u><i>магістер</i></u>	Лекції	
		-	
		Практичні, семінарські	
		14 год	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		46 год.	
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: Залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – **14/46**

Теоретичний зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи інтелектуального права

Тема 1. Інтелектуальна власність: поняття та її роль для розвитку економіки

Поняття інтелектуальної власності (ІВ). Загальна характеристика України в сфері ІВ та її сучасний стан. Інтелектуальна власність як один з визначальних факторів розвитку економіки. Об'єкти інтелектуальної власності та їх класифікація.

Тема 2. Авторське право та суміжні права

Поняття та еволюція розвитку авторського права. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Особисті (немайнові) та майнові права автора.

Тема 3. Патентне право

Поняття та об'єкти патентного права. Суб'єкти прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Обов'язки, що накладаються патентом. Захист прав патентовласника.

Тема 4. Правова охорона «ноу-хау»

Історичний розвиток «ноу-хау». Укладання ліцензійного договору. «Ноу-хау» як об'єкт інтелектуальної власності. Характерні властивості «ноу-хау». Правова охорона «ноу-хау».

Змістовий модуль 2. Інтелектуальна власність в ІТ-галузі

Тема 5. Правова охорона програмного забезпечення в Україні

Огляд законодавства в галузі захисту прав на комп'ютерні програми. Поняття комп'ютерної програми як об'єкта авторського права. Виникнення авторських прав на комп'ютерні програми. Державна реєстрація авторських прав на комп'ютерні програми та договорів щодо розпорядження майновими правами на них.

Тема 6. Порухення авторських прав на комп'ютерні програми та засоби їх захисту

Цивільно-правові заходи щодо захисту авторських прав на комп'ютерні програми. Практичні рекомендації щодо правомірного придбання комп'ютерних програм.

Тема 7. Знак «копірайт» і межі його прояву

Захист інтелектуальної власності. Історія копірайту в США.

Тема 8. Основи фінансово-економічної безпеки у сфері інтелектуальної власності в Україні.

Комерційна та службова таємниці. Проблеми законодавчого забезпечення безпеки в сфері інтелектуальної власності.

5. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	5	1	2	6			14		46		Залік

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	денна форма					Заочна форма					
		у тому числі										
		л	п	лаб	інд	с.р.						
1	2	3	4	5	6	7						
Тема 1. Інтелектуальна власність: поняття та її роль для розвитку економіки	8		2			6						
Тема 2. Авторське право та суміжні права	8		2			6						
Тема 3. Патентне право	8		2			6						
Тема 4. Правова охорона «ноу-хау»	6		1			5						
Разом за змістовим модулем 1	30		7			23						
Тема 5. Правова охорона програмного забезпечення в Україні	8		2			6						
Тема 6. Порушення авторських прав на	8		2			6						

комп'ютерні програми та засоби їх захисту												
Тема 7. Знак «копірайт» і межі його прояву	8		2			6						
Тема 8. Основи фінансово-економічної безпеки у сфері інтелектуальної власності в Україні	6		1			5						
Разом за змістовим модулем 2	30		7			23						
Усього годин	60		14			46						

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Оцінка вартості об'єктів інтелектуальної власності	2
2	Оформлення матеріалів заявки на винахід або корисну модель	2
3	Основні критерії оцінювання програмного забезпечення	2
4	Укладання ліцензійного договору	2
5	Правомірне придбання комп'ютерних програм	2
6	Контрафактність примірників комп'ютерних програм «широкого вжитку»	2
7	Ознаки ліцензійності програмних продуктів компанії «Майкрософт»	1
8	Засоби захисту комп'ютерних програм основних світових компанії від підробки	1
	Разом	14

Теми практичних занять

Практичні заняття не передбачені навчальним планом.

Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачені навчальним планом.

Методи навчання

Під час проведення семінарських занять використовуються пасивний та активний методи навчання. Консультаційна робота. Під час проведення семінарів використовується активні методи навчання. Проведення модульних контрольних робіт та навчальна робота під час семінарів.

Методи контролю

1. Контрольні роботи з кожного модуля.
2. Вибіркове опитування на семінарських заняттях.
4. Тестові завдання на заліку в кінці семестру.
5. Залік в кінці семестру.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Залік	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
7	8	7	8	7	8	8	7		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D		
50-59	E	задовільно	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Тестові завдання.

Рекомендована література Базова (основна)

1. Харитоновна О.І., Право інтелектуальної власності: підручник. К.: Юрінком інтер, 2020. – 540 с.
2. Кулініч О.О. Охорона та захист прав інтелектуальної власності: економіко-правові підходи. К.: Ліра-К, 2019. – 276 с.
3. Кадетова О. В. Угода про асоціацію України з Європейським Союзом в системі джерел права інтелектуальної власності: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2019. 344 с.
4. Іван Дахно, Віра Алієва-Барановська. Право інтелектуальної власності. К.: Центр учбової літератури, 2015. – 550 с.
5. Фордзюн Ю.І., Кабацій В.М. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник. К.: Кондор-Видавництво, 2015. – 208 с.

Допоміжна

1. Кулініч О.О., Романадзе Л.Д., Цибульов П.М. Інтелектуальна власність підручник. К.: Гельветика, 2019.– 424 с.
2. Використання об'єктів інтелектуальної власності в рекламі: навч.посбник / Биркович Т.І., Боднар С.І., Шишка Р.Б. та ін. К.: Ліра– К, 2016. – 520 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Міністерста економіки України (Інтелектуальна власність) – Режим доступу:
<https://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=ukUA&tag=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnosti>
2. Газета "Юридична газета online". Захист ІВ / авторське право. Електронні пошукові ресурси державної ІР-системи [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo> .
3. Журнал "Інформаційні технології. Аналітичні матеріали" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://it.ridne.net>.